

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistihi mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnistihi je v Frančiškanski ulici št. 8. Dopis se pošilja uredništvu, naročnina upravnistihi. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko

Mi se papeža in bodočnosti ne bojimo!

Na obrežju zapadne Evrope, v romanski državi Portugalski je nastal državni prevrat, kraljestvo se je spremenilo v ljudovlado. Kralja in celo kraljevo rodbino so poslali na Angleško z naročilom, da se nikdar več ne vrnejo domov. Vse nepotrebne menihe, nune in posebno pa jezuite so naložili na ladje in jih odpeljali iz dežele z strogim ukazom, da se ne smejo nikdar več pokazati na Portugalskem, češ, da ne rabijo ljudi, ki hočejo brez dela živeti na ljudske stroške. Vlade posle so prevzeli skušeni in iz portugalskega ljudstva vzeti može, ki vrnejo razmere v državi na novo in tako urediti, kakor veleba prava ljudska korist. Preobrat je bil v splošnem brez krvi, portugalska vojska je še celo tam milostno postopala, kjer so se v samostanih menihi in nune zbrale in raz oken bombardirale in streljale na vojsko. Na Portugalskem se je že davno vse pomirilo, tuje države izrekajo zaupanje novi ljudovladi, le papež v Rimu divje preklinja to nepokorno udstvo, ki se je drznilo brez njegovega dovoljenja prepoditi mrčes in krvose pi-avke od lastnega telesa.

V nedeljo pa so zbrali tudi naši klerikalci, da bi obsodili ljudsko voljo na Portugalskem in drugod. Tisti ljudje, ki so zadobili v deželi vladno s tem, da so narodu govorili, da hočejo delati za ljudstvo, da jim je ljudska volja božji glas, so v nedeljo teptali svobodno in pristržno ljudsko voljo ter se pote govali za užaljenega papeža, za izgane nune in menihe.

Sicer je prišlo na njihov shod tudi ljudstvo, toda dostop na zborovanje so imeli le člani takih katoliških in klerikalnih organizacij, v katerih je prepovedano pod takšno izključitvijo, vsako samostojno mnenje, vsako pametno naziranje in prosta volja. To je tisto naše ljudstvo, ki je zaslepljeno, zapeljano in ki brezumno kakor žival drvi za ljudskimi sleparji. Nič boljše razmere niso včasih bile na Francoskem, na Španskem in Portugalskem. Tudi tamkaj se je dolgo časa ljudstvo v znamenju ljudstva slepilo.

Ljudstvo je izvir vsake moči. Ljudstvo daje in jemlje vladarjem krone. Ljudstvo je država. Ljudstvo presoja, sodi in gorje onim, ki so potpežljivo in dobro ljudstvo prisilili k obsodbi. Ljudska nezadovoljnost je v svetovni povestnici gnala ljudstvo k obsodbi onih, ki so vladali, ki so vsikdar odgovorni za to, da so si v državi stanovili enako vredni in da je njih delo enakopravno. Ljudstvo je odločno obsodilo vedno one, ki so tako vladali, da so eni brez dela dobro in razkošno živeli od žuljev drugih slabo plačanih slojev. To velja za vse resolucije od francoske do najnovejše na Portugalskem. Ne mislimo, da v državi vlada

samo vladar. Vladajo mnogo bolj ministri in tem podrejeni višji uradniki. Vsi ti pa so v ozkih stikih s poslanci, pa še v ožjih z škofi, kardinali in papeškimi odposlanci. Tajni ali globoki so uplivi cerkve na vse posvetne vlade. Mi navadni podaniki ne poznamo pogodb in sklepov med cerkvijo in državo, ne vidimo jih, toda čutimo izvrševanje teh sklepov.

Cerkev in cerkveni krogi so v zgodovini vedno podpirali koristi cesarjev, kraljev itd., vedno pa so obsojali ljudske vlade ali republike. Cesarji in kralji so jim za to bili tudi vedno hvaležni, jih radi podpirajo in jim dajejo različne privilegije. Cerkev in kraljevi dvori so vedno zvezani kakor člani na verigi, ker imajo skupne koristi na skupno škodo drugih stanov. — Pred dobrimi 100 leti, je vladal francosko državo francoski kralj in pa kardinali, škofje itd., ki so živeli na francoskem dvoru. Nad polovico zemlje so imeli kralj, škofje in samostani. Na dvoru je živela višja duhovščina s kraljem in posvetnim plemstvom na ljudske stroške neverjetno zapravljivo. Prišel je dan krvave sode, govorilo je ljudstvo.

Podobno je bilo tudi na Portugalskem. Kralj in vladni krogi so dali sebi in cerkvi vse, kar si je kdo zmisli. Samostani so imeli cele tovarne, škofje velikanska posestva, jezuitje so znali na najbolj prefrigate načine izžemati denar od nevednega ljudstva. Država je zabredla v velikanske dolgove. — Prišel je dan prevrata. Ljudstvo je obsodilo to početje in pognalo zločince iz dežele. Jako poučno je to, da ravno romanski narodi, ki so najprej in najgloblje prevzeli v sebe katolicizem, da se ravno ti tudi najprej maščujejo nad zastopniki svoje cerkve.

In če se dr. Šušteršič in klerikalna stranka sedaj še tako peha po shodih za papeža, mi se ne bojimo bodočnosti! Čim bolj bodo slepili ljudstvo, čim bolj bodo polnili svoje žepe z ljudskim premoženjem, tem hitreje bo prišla obsodba. Duh in tek časa se vrti in zmelje v prah vse, kar ni zmoglo reform in kar se noče prilagoditi načelom poštenosti in razuma.

Iz slovenskih krajev.

Iz Postojne. Tamburaško dramatično društvo „Sovič“, nam je priredilo v nedeljo že drugo predstavo v tem mesecu. Vrlo društvo zasluži vse priznanje, ker moramo z veseljem konstatirati, da je s svojimi vestnimi in marljivimi predpripravami za vsako predstavo, pri istih imelo tako lepe uspehe, da je vzbudilo med nami novopečenimi malomeščani, kakor tudi v naši okolici toliko zanimanja, da je bila velika dvorana „Narodnega hotela“ kjer se predstave vrše, natlačeno polna, kar bo prineslo lepe denarce v prid zgradbi „Sokolskega doma“ v Postojni. Iz tega je razvidno, kako po-

žrtvovalni in pridni so naši fantje in gospiice za narodni blagor. In prav je tako. Le vrlo naprej. „V delu je moč“, v moči — narodna okrepitev, zdrav duh in napredek! Mi meščani in okoličani pa pokažimo, da znamo ceniti in da se zavedamo, kako velikega pomena in napredka ima tako delo v sebi, ter napolnimo vsak kotiček prostorne dvorane, kadar nam naši diletanti zopet pripravijo uro vžitka in radosti in zavesti in z geslom: „Vse za narod!“

Splošni pregled.

Ruska дума o Tolstem.

Predsednik ruske dume Gučkov je govoril v dumi sledeče besede: Domovino je zadela težka nesreča. Umrl je grof Lev Tolstoj, veliki mislec in umetnik, ponos Rusije, čast človeštva. Usmiljeni Bog mu daj nebesa. Predlagam, da se spomin pokojnega proslavi s tem, da se dvignete s sedežev. (Vstali so vsi, samo skrajna desnica je obsedela.) Predlagam, da se v znamenje žalosti zborovanje preloži. Poslanec Zamyslovski je zahteval k predlogu besede. Klici: Brez debate. Glasovati. Poslanec Zamyslovski je nato govoril proti temu, da bi se slavil spomin Tolstega, ki je pisal proti državi, proti carju, proti dumi, proti družini in se niti s cerkvijo ni spravil. Predlog predsednika je bil na to sprejet z veliko večino.

Boj poznanjskih Poljakov.

Poznanjski Poljaki kažejo dovolj odporne sile proti germanizaciji vlade in proti nasilnemu razlaščenju od strani hakatistov. V zadnjem letu so v Poznu in Brombergu dobili v svoje roke dvanajst nemških posestev v skupni meri 10.600 sežnje.

Albanski begunci.

Voditelji albanskih beguncev, ki so pribežali s turškega ozemlja v Črno Goro, so bili pozvani na Cetinje, kjer se jim je naznanilo, da je posredovanje Črne gore v Turčiji imelo tak uspeh, da se morejo brez bojazni vrniti v svojo domovino. Voditelji so vzeli to sporočilo črnogorske vlade na znanje in so se vrnili v Podgorico k svojim četam, kjer se bodo posvetovali o odhodu.

Iz Vatikana.

Pred kratkim so listi poročali, da predi večina kardinalov papeške kurije z demisijo, ako bodo imeli trije španski kardinali: Merry del Vals, Vivesy Tutos in Lais tako velik upliv na papeškem dvoru. Javna skrivnost je bila, da mnogi kardinali sploh ne hodijo več v Vatikan in da se opravičujejo, kakor je to navada, z raznimi izmišljenimi boleznimi. V zadnjem času je imel papež več dolgih pogovorov s kardinali Rampolla, Agliardi in Vanutelli in da

jih je prosil, naj bi naknadno potrdili nekatere važne odredbe, ki so izšle zadnji čas iz Vatikana. Pri teh posvetovanjih baje ni bil kardinal-državni sekretar in se sklepa iz vsega, da ne uživa več zaupanja pri papežu. Vendar se ne pričakuje izpremembe. Papež se bo poslej zopet oziral pred vsem na Rampollo.

Bolezen belgijske kraljice.

V jesenskem času se rade širijo bolezni, nele med ljudstvom, ampak tudi po dvorih, ker bolezen ne pozna razlike. Komaj si je časopisje oddahnilo od boleznih srbskega prestolonaslednika, že se vznemirja zopet zaradi belgijske kraljice. Pravijo, da je bolezen prav resna. Eni pravijo, da je prehlajenje, drugi pa, da je bolezen nastala vsled razburjenja zaradi zadnjih nemirnih dogodkov v belgijskem parlamentu.

Portugalsko.

Kakor se poroča, je nad Lisabono in Oporto proglašeno zopet obsedno stanje, ker je morala sedanja vlada zaradi zanamjenih finančnih razmer povisati davke na ono višino, kakor so bili za časa kraljestva. To je baje vzbudilo nevoljo najnižjih mas in so se pojavili nemiri.

Vstaja v Mehiki.

Mehikanska zarota je bila nasilno zadušena ravno predno je izbruhnila. Umorjenih je bilo pri tem 150 voditeljev, ki so bili ravno zbrani pri posvetovanju. Tudi ženske so se bojevale zoper zarotnike. Mestne ulice polnijo mrtva trupla, onih, ki so padli v boju proti vojaštvu. Sedaj vlada po mestu zopet mir.

Dnevne vesti.

Zakaj so naši klerikalci dva meseca čakali na odgovor na Nathanov govor? Nathan je govoril že 20. septembra, dr. Šušteršič pa mu je blagovolil odgovorjati šele 21. novembra. Blizajoče se volitve v Ljubljani res silijo klerikalce, da so že začeli zlorabljati vero v politične svrhe, vendar pa to ni edini vzrok, da so dva meseca molčali na Nathanov govor. Med tem časom so namreč prišli na sled menihom v samostanu božje poti v Čehstohovem, kjer so božji namestniki kradli, ropali, oskrnjevali najsvečnejše in kjer je Maczoch celo moril. Ko so se ta tolovajstva odkrivala so bili naši klerikalci tiho kakor cerkvene miši. Sedaj mislijo, da so ljudje nato že pozabili in na nedeljskem shodu so govorili kakor da bi bili gospodje s papežem vred sami angelji. Mi bomo poskrbeli, da naše ljudstvo na Maczocha ne pozabi in bo vedelo ceniti klerikalne farbarije o framazonstvu in papežu.

Čedne stvari! Izza kazinotskih kulis se slišijo zelo pikantne in zanimive vesti. Baje bi vedela veliko povedati obešala v

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

(164)

Knez je naposled sklenil, da preloži strašni trenotek svidenja. S tem je bilo pridobljenega pol dneva.

Ko so mu prišli okrog pete ure povedat, da stoji vitez pred njegovimi vrati, je menil, da se je vendar že zbral in premagal, ter je ukazal privedi Ragastensa k njemu. Trenotek nato sta si stala moža jedva za korak narazen nasproti. Z bolno radovednostjo sta si zrla v oči, kakor da še nikoli nista videla drugega . . .

Ragastens je bil zdaj zelo miren in hladnokrven; čakal je. Manfredi pa je v tem trenutku z grozo čutil v sebi vrenje tiste strašne jeze, ki ga je po vsej sili hotela storiti morilca, strahopetnega, nizkega morilca! . . . Kajti videl je, da se vitez v svoji kameniti nepremičnosti nikakor ne namerja braniti.

Teh deset minut je bilo strašnih. Ragastens je čutil, kako se mu mrzel znoj nabira pod lasmi. Zdaj ni več mislil; bil je kakor hipnotizovan od tega velikega starca, v čigar steklenih očeh se mu je zdelo, da čita svojo usodo. Nadejal se je bil očitkov in borbe: ta mrkli pogled in ta mrtvaška bledest obraza, pod katerima je jasno slutil nevihto, pa sta ga navdajala z vso osuplostjo in grozo.

Ragastensa, ki se bodala ne bi bil prestrašil — Ragastensa je bilo v tej minuti strah. Kajti knez je očividno iskal kake krvave besede, kake strahovite psovke, da mu jo zaluča v obraz . . .

Gnev, ki ga je bil že ukrotil, brezumni, besni, razbrzdani gnev se je iznova polasčal vsega njegovega bitja. Njegova roka je trepetaje segala po ročaju bodala. Ragastens je videl to kretnjo, a se niti ni ganil, da bi se branil ali umaknil . . .

Ta hip pa so se velika vrata odprla na dvoje, in grofovski predstavitelj je stopil v sredo salona ter javil svečano, s povzdignjenim glasom:

„Predstavljajo se glasniki in odposlanci njegove Svetlosti Cezarja Borgia, vojvode Valentinoškega in vojvode Gandijskega, ki prinašajo knezu Manfredi, vrhovnemu poveljniku zavezniške armade, svojega visokega gospodarja mirovne ponudbe! . . .“

Ragastens ni trenil. Morda niti niti ni slišal ni. Samo videl je, kako se je roka kneza Manfredi povesila.

„Videl je, kako je dvignil glavo in se ozrl s pogledom, v katerem se je svetila blaznost. Nato je sledil temu pogledu. In zapazil je, da so vrata odprta na dvoje.

Velika galerija je bila polna velikašev in častnikov v orožju. Blizu vrat so trije glasniki v ceremonijalni skupini zatrobili fanfaro; nato je stopilo v dvorano troje častnikov Cezarjeve armade v bojni opravi; za njimi so se vrata zopet zaprla.

Ves ta prizor je gledal Ragastens kakor v sanjah. Že so se bili glasniki razvrstili ob vratih. Častniki-odposlanci, ki so bili pustili svoje spremstvo zunaj na galeriji, so pristopili bliže k Manfrediju in se mu globoko poklonili.

„Česa želite, gospodje?“ je vprašal knez s hripavim in strtim glasom, dočim se njegov pogled ni premaknil od Ragastensa.

„Svetlost,“ je izpregovoril odposlanec, „mi, častniki

armade njegove Svetlosti vojvode Valentinoškega in Gandijskega, našega gospodarja, prihajamo poslani od njega v vsej časti in vernosti, da vam predložimo mirovno pogodbo . . .“

Knez Manfredi, mrtvaškobled in stiskaje zobe, je zganil glavo.

„In takšen je ta predlog, ki ga boste vi, vrhovni poveljnik zavezniške armade ocenili po svoji visoki modrosti in svojem velikem duhu, ki ga vsa Italija rada pripoznava . . . Njegova Svetlost Cezar Borgia meni, da je prišla ura, ko je potreba nehati z notranjim razdorom, ki trga nesrečno Italijo na kose. Zatorej se v polni meri odreka vsakaterim zahtevam do grofije Monteforte. Obvezuje se, da odvede svojo armado na rimsko ozemlje, obvezuje se nadalje, da ne bo nikdar več dvignil orožja proti Montefortu. Obvezuje se naposled, da zopet vzpostavi nekatere izmed kneževin, ki so izginile, vzlasti vašo, Svetlost, in to z vsemi pravicami, privilegiji in svoboščinami, ki so ji pristojale od nekdaj.“

Manfredi je z osuplostjo poslušal te nenavadne ponudbe.

„Za vse te ugodnosti,“ je nadaljeval častnik, „njegova Svetlost vojvoda Valentinoški zahteva samo, da se vaša armada razide . . . V dokaz svoje poštene volje vam bo izročil dvanajst talnikov izbranih izmed velikašev njegove okolice. V dokaz poštene volje zaveznikov zahteva po pravici, da tudi oni njemu dajo poročilo, zadovoljiti pa se hoče z enim samim talnikom. Poverjeno nam je, da vam ga naznačimo . . .“

„Naznačite ga!“ je dejal knez kratko.

(Dalje.)

garderobi I. nadstropja kazine. Zadnji teden je bil tudi kazinski kavarnar neprijetno „iznenaden“, ker je moral biti priča prizorom, ki prav nikjer drugod v Ljubljani niso več mogoči. O eliti, ki se zbira zadnji čas v kazini že govori vsa javnost, le Lavter bi menda rad vse potlačil.

Sadovi dr. Šusteršičeve politike. Ko sta se vračala z nedeljskega shoda v „Unionu“ dva okoliška klerikalna kmeta sta se pogovarjala na cesti o dr. Šusteršičem govoru. Eden izmed njih se je odrezal: „Če bi tistega Nathana dobil doma pod kozolcem, bi ga takoj zaklal!“ V deželo prihajajo zopet časi, ko mislijo klerikalci, da lahko zanašajo med ljudstvo največje surovosti. Čudno se nam zdi, da niso na shodu kazali noža, s katerim naj bi se Nathana zabodlo.

Klerikalci o Tolstém. Ker je neizogibno, da se po smrti piše o velikih možeh, je tudi „Slovenec“ pisal o Tolstém. Seveda s klerikalnega stališča je težko pisati o človeku, ki se je bojeval proti vsem cerkvam in je tako temeljito pobijal hierarhijo na podlagi evangelija, posebno v knjigah „Kraljestvo božje v vas“ in „Pismo duhovščini“, ki datira iz zadnjih let. Tolstoj je povedal duhovščini z odkrito besedo, da je cerkev največja zapreka, da ni na svetu pravega krščanstva, kakor je izraženo v evangeliju in v osebi Kristusovi. Katera cerkev je prava, pravoslavna, katoliška ali protestantska? vprašanje. Nobena, odgovarja, krščanstvo je v naših srcih, vse drugo je kupčija in malikovanje. Zato se je vrnil Tolstoj k evangeliju in je na njem sezidal cel svetovni nazor, ki ga priznava danes na tisoče ljudi. Njegov nauk je izražen jasno in dosledno in vrne marsikomu, ki se ni več zlagal s cerkvijo, srčni mir, ker je našel to, česar v cerkvi ni mogel najti. Tolstoj sam je živel zelo priprosto, bil je po veri, po misli in po življenju najboljši in najpopolnejši Kristjan, bolj ko papež in še marsikdo drugi. O tem so bili vsi prepričani, zato je dobil naslov trinajstega apostola. In sedaj pride „Slovenec“ in trdi, da je živel Tolstoj nedosledno, ker je oznanjal ubožstvo in je živel v razkošju. Pravi: „ko bi Kristus na ta način na kaki vili svet reformiral, bi ne imeli krščanstva“. Mi pa pravimo: ker so vsi nasledniki kristusovi na vilah, na župniških posestvih, v palačah in gradovih, ker polnijo svoje žepe in žive v razkošju, zato ni krščanstva. Dalje pravi „Slovenec“, Tolstoj ni zidal, ampak podiral, ni ustvarjal, ampak uničeval. To je res, a kolikor se tiče nekrščanskih razmer na svetu. „Slovenec“ trdi, da je Tolstega delo polovično. V resnici pa najdemo pri malokaterem duhu tako celoto, kakor pri tem ruskem mislecju. Kljub temu, pravi „Slovenec“ nam je Tolstoj simpatičen, romani njegovi kažejo izvanreden talent. Klerikalcem bi bilo svetovati, da bi ta talent tudi študirali, da bi potem ne pisali o njem, kakor Bielohlavek et cons.

Glasbeno društvo „Ljubljana“ dobi uniformo. Za nedeljski shod so glasbeno društvo „Ljubljana“ kot katoliško organizacijo posebej vabili. Ljudje pravijo, da so ti ljudje najbolj navdušeno klicali: „Živio papež!“ dočim so le posamezni čuki čivkali: „Na zdar papež!“ Škof je radi tega dovolil, da dobi najnovejše katoliško društvo „Ljubljana“ uniformo. Obleženi bodo člani tako kot šenklaški mežnarji ob velikih slovesnostih. Da se morajo vsi tudi pod nosom obriti in da dobe flečkanjsko tonzuro, to se samoobsebi ume.

Slovensko deželno gledališče. Pri včerajšnji reprizi „Ekvinokcija“ je izostala medigra med drugim in tretjim dejanjem, zato pa je proizvajal orkester pod vodstvom g. Edvarda Čajaneka Mendelssohnov „Nocturno“ in ouverturo k Davorin Jenkovemu „Kosovu“. Kljub temu je trajala predstava do enajstih in priporočamo za eventualno drugo reprizo par radikalnih črt. —

Mali listek.

Kritiku kritike.

Nekdo je prišel, obrcal in opljuval gledališke kritike celega sveta v splošnem, nas ljubljanske še v posebnem, potem se pa pogumno zagnil v misteriozni pajčolan in še bolj raztezni plašč „stalnega obiskovalca.“ Zelo komorno, zelo previdno, a malo junaško! Na Prokrustovo posteljo nas je položil in se nato še sam vlegel na nas z vso težo svojih argumentov; ali ta teža je lahek aluminij in ti argumenti so similibrijanti v talmizlatem prstanu. Zgrabil je za svojo gromovniško egido in ex cathedra udaril med čredo nebodijihtrih kritikov, estetikov in literatov. S temeljitostjo univerzitetnega docenta nam razlaga, kdaj se moramo v gledališču jokati, kdaj smejati in kdaj krohutati (fi donc, neestetskega izraza!); hvala in slava ti, o nadkritik, da si poučil nas brezčutne kolose in nam odprl vir pravega spoznanja! Tebi hozana, nam pa med culpa!

Vihrava konfuznost člankarjeva usurpuje gledališko kritiko ne za nas, „troje,

G. Danilo nas je v resnici presenetil z dosti boljše memorano ulogo; iz veselja mu prav radi odpustimo zapozneli nastop v začetku drugega akta, tembolj, ker je g. Skrbinek mučno pavzo, ki bi lahko nastala, spretno zakril. G. Nučič zasluži topot neprikrajšano pohvalo, zbor delavcev v ladjedelnici pa naj bi prihodnjič pazil, da vpadе o pravem času. Ostali gospodje in dame so bili jednaki kot pri premijeri. —a—

Slovensko deželno gledališče. Jutri, v četrtek se igra za par-abonente velepričljubna Leharjeva opereta „Grof Luksemburški“ z gg. Iličičem, Bohuslavom, Povhetom, gdč. Nadasovo in Thalerjevo.

Abonentom slovenskega deželnega gledališča. Z jutranjo predstavo operete „Grofa Luksemburškega“ imajo nepar-abonentje 14 (med temi 7 opernih in operetnih) predstav, pa r-abonentje pa takisto 14 (med temi 7 glasbenih) predstav. S sobotno predstavo bodo imeli par-abonentje 15 predstav, s predstavo v terek pa nepar-abonentje takisto 15. Torej obe vrsti popolnoma enako število. Ker se plačuje abonement na sedeže (polovica 45 predstava) v treh obrokih, pade na prvo tretjino abonementa 15 predstav. Abonement pa velja za vso sezono. Z ozirom na težke razmere, v katerih živi naše gledališče, pričakujemo zanesljivo, da ostanejo vsi abonentje v svoji rodoljubni zavednosti zvesti gledališču, tembolj, ker so premagane vse težave, ki jih prinašata povsod početek sezone in nanovo sestavljeni ensemble. Poslej se bo v pomnoženem obsegu gojila opera in opereta ter se vzdrži tudi drama na višku, ki ga je možno pri nas doseči. S prvim decembrom t. l. se začne II. tretjina predstav za obonovane sedeže. Plačila sprejema dnevna blagajničarka, ga. Šešarkova v Šelenburgovi ulici na potrdilo blagajnika.

Ne potrebujejo naprednjakov. Iz krogov cenjenega občinstva se nam poroča: Bili smo v nedeljo v hotelu „Unionu“. Pred odhodom smo zahtevali Ciril-Metodove računske listke, katere seveda nismo dobili. Gospa se je prav hinavsko zgovarjala, da ima opravljene, a jih ne more oddati, ker jih rabi za veselilne goste. Lep izgovor, kateremu seveda nihče ne verjame! Ko je imenovana družba zahtevala vžigalice, ji je prinesel natakar klerikalne, internacionalne vžigalice, s katerimi zavedno-narodna družba ni bila zadovoljna in jih je hotela uničiti. A to je klerikalne peteline tako strašno razburilo, da so pričeli groziti z nasilstvom, na kar se je imenovana dostojna družba, ki se ni hotela pripraviti z nadutimi klerikalci, odstranila.

Zahvala. Predsednik centralnega odbora za zbiranje podpor za poplavlence v Srbiji, bivši župan v Belgradu in minister v p. g. Kosta Glavinici ter župan mesta Kragujevac g. Jovan Jovanović poslala sta ljubljanskemu odboru v pomoč ponesrečenim v Srbiji, pismi, v katerem se kar najtopleje zahvaljujeta za izročeni K 3000 ter naknadno odposlanih K 307 95, skupaj tedaj K 3307 95, ki jih je v gori navedeni namen prejel ter odposlal ljubljanski odbor. Ljubljanski odbor za pomoč po povodnji ponesrečenim Srbom dovoljuje si o tej zahvali, ki je bila objavljena tudi v belgradskih listih, tem potom obvestiti vse darovalke in darovalce ter s svojestrani izreče jim za človekoljubno pomoč svojo iskreno zahvalo.

Predsednik odbora: Ivan Hribar.
Koncert v „Tonhalle“ so postali za višje deželne uradnike — Slovence seveda! — grozno mikavni. Tako mikavni namreč, da jih rajše obiskujejo nego slovensko gledališče ali koncert „Slovenske Filharmonije“! Tako jo je preteklo nedeljo večer mahal tak slovenski možakar (včasih celo liberalec in — pesnik!) s svojo „milostno“ vso v flindercih, on pa v cilindru, v Tonhalle, dočim je bila v gledališču slovenska predstava, v „Unionu“ pa koncert „Sloven-

četvero kritikov, ampak za celokupno občinstvo! Odkritost za odkritost: po mojem skromnem mnenju je kritika inteligentnih, vsestransko izobraženih, estetsko in kritično potentnih ljudi tisti prepotrebni most med gledališkim ravnateljem, ki daje in nudi umetnost ter med gledalci, ki to umetnost sprejemajo, konsumujejo. Z drugimi besedami direktnije povedano: Kritika misli za večinoma brezmiselnim avditorij. Umetniškemu lajku pač zadošča vsaka hrana, in ako nam zmedeni poseur, oni skrivnostni stalni obiskovalec, zatrjuje, da je „občinstvo že nešteto krat z navdušenjem sprejelo to ali ono delo, ki ga je kritika zavrgla,“ mu promptno odgovorjamo z gorenjim stavkom. Sicer pa člankar sam s hvalevredno odkritosrčnostjo priznava, da „publika vidi le dejanje, značaje, skratka zunanost dela;“ na tak način je seveda odklanjajoča kritika enkrat za vselej totalno izključena; to, se mi zdi, bi bilo tudi v intencijah g. člankarja, ker zahteva s tako emfazo kritiko za večidel nekritično občinstvo.

Ako sem zavzel našim burkam, kakršne stoje na našem repertoirju, nasprotujoče stališče, sem storil to iz etičnih nagibov: okus publike naj se skuša po

ske Filharmonije“. Iz „Uniona“ pa je drlo po 5. uri popoldne od dr. Šusteršičevega „protestnega shoda“ celih 7 deželnih po-božnih uradnikov pod nadzorstvom svetnika Pfeiferja. O, jerum, jerum! Taka je ljubljanska naprednost v letu 1910 po Kristovem rojstvu!

Ljubljanski spomeniki. Vodnjak pred mestno hišo so zaradi mraza pokrili z deskami, ker je velike važnosti, da se to krasno delo ohrani bodočnosti, kolikor mogoče nepoškodovano. Cesarjev spomenik letos ne bo pokrit, ker je eno zimo srečno prestal in mu sneg in mraz ne škodujeta. Jednako ostane odkrit Trubarjev spomenik, ker se je mojster Berneker izrazil, da Trubar lahko kljubuje vsem zimam in snegovom.

Vabilo na občni zbor „Podpornega društva za učence c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani, ki se bode vršil v nedeljo, dne 27. novembra ob 10. dopoldne v konferenčni sobi imenovane gimnazije. — Dnevni red! 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev novega odbora za prihodnjo funkcijsko dobo. 6. Volitev dveh pregledovalcev računov. 7. Slučajnosti.

D. Bezjak, predsednik.
Koncert priredi „Zveza slov, pevskih društev“ ob priliki občnega zbora dne 4. decembra 1910. Pri koncertu sodelujejo sledeča ljubljanska pevska društva: „Glasbena Matica“, „Slavec“, „Ljubljanski Zvon“ in „Merkur“; nastopita pa tudi „Žirovnikov zbor“ iz St. Vida pri Ljubljani in zbor „Narodne Citalnice“ v Kranju. Sodelovanje je tudi obljubil zvezin pevovodja prof. dr. Pavel Kozina in orkester „Slovenske Filharmonije“.

Selitve v Ljubljani. Meseca novembra se je preselilo v Ljubljani 387 strank, ozir. družin s 1600 osebami. Na novo je došlo v Ljubljano 24, preselilo pa se je 18 družin, ker so bile drugam prestavljene. Stanovanjske razmere so se v zadnjem času sicer nekoliko zboljšale, vendar se čuti primanjkanje manjših stanovanj. Stanarina je splošno precej visoka, v nekaterih stanovanjih tudi zelo pretirana.

Zima nastopa prav resno. Snega sicer pri nas še nimamo bogvekoliko, vsaj v ravnini ne, zato ga je pa temveč po hribih in gorah. Kakor vse kaže, bo tudi ledu to zimo dovolj. Po stoječih vodah se skorja že dela, a skorja je še tenka, v mesecu decembru pa ga utegnemo imeti že par centimetrov visokega. Mesarjem in pivovarjem bo prav prišel. Tudi mestni ledenici ga bosta veliko potrebovali.

Na cesti porodila. Ko je v ponedeljek ponoči spremljal svojo ženo v deželno bolnico, so isto na Kongresnem trgu napadli tako hudi spopadki, da je obležala na cesti. Vsled tega so jo morali z rešilnim vozom odpeljati v deželno bolnico, kjer so ji podelili prvo zdravniško pomoč.

Lep zakonski par. Predvčerajšnjem je neki 50letni delavec s svojo ženo tako razgrajal na ulici vsled pijanosti, da je obležal na Sv. Petra nasipu na ulici in ostal nezavesten. Tudi žena je vsled pijanosti obležala poleg njega. Na lice mesta došli stražnik je telefoniral na rešilno postajo, na kar so pijani par odpeljali rešilnim vozom — v zapor.

Plašni konji. Pred kratkim se je peljal hlapec vpokojenega davčnega oskrbnika Nikolaj Mazura iz Prevoj pri Lukovici z dvovprežnim vozom v Ljubljano. Na državni cesti mu je prišel v Stožicah nasproti neki mehanik z motorjem; ko je šel mimo voza, spustil plin, ki je povzročil silen pok. Vsled tega so se konji mahoma splašili, drveli čez kamene kupe in prevrnili voz. Poškodoval se je k sreči samo voz, gosti pa so ostali nepoškodovani.

Nesreča. V tovarni za usnje g. Malija v Tržiču je zagrabil predvčerajšnjem nekega delavca stroj in mu levo sprednjo

ramo popolnoma razmesaril in raztrgal. — Ponesrečenca so takoj odpeljali v deželno bolnico v Ljubljani.

Vsled opeklin umrl. V deželni bolnici je umrl 5letni sin Gabrijel Oblak iz Železnikov vsled opeklin. Taki slučajji se v zadnjem času neprestano dogajajo.

Utopljenec. Včeraj popoldne so potegnili iz Ljubljanske blizu Hribarjeve tovarne za pletenine nekega zadnji čas v tovarni za lep vposljenega kovača. Nesrečnega so že nekaj dni pogrešali. Vzrok samomora še ni znan.

Izgubljeno in najdeno. V Franciškanski ulici so se našle škarje. Kdor jih je izgubil, jih dobi v našem uradništvu.

Popravek.

Vrste se pri nas poseti drug za drugim. Eni pridejo naznanjat, drugi sporočat, tretji popravljat. Teh zadnjih je zelo mnogo, kar ni čuda, kajti misliti si morate, kako se izpremeni novica, predno pride na uredniški stol, ako jo srečni urednik ni naletel na licu mesta. In zaradi takih izpremenjenih novic, ki so jih olepšali in zavili drugi, se hodijo k uredniku pritoževati oni, ki so prizadeti. Vsi veste, da je lastnost javnosti, da dela iz komarja slona. Tako pridejo v liste popravki.

Tudi včeraj nas je posetil nekdo, da prinesemo popravek. Prav veseli smo ga bili; bil je dobre volje in tako je rekel: „Stvar se ni izvršila tako, kakor ste napisali. Konj si je res nogo zlomil, ampak kdo je kriv? Jaz ne, hlapec ne in konj ne. Čez šine je peljal in nesreča se je zgodila. Jaz zahajam k Bobenčku in tam govore o tem.“

„Ali ni ležal konj na cesti?“ smo ga vprašali.

„Ležal je, seveda je ležal, ampak poginil je šele drugi dan. Žila mu je počila. Ampak kaj bi pisali, malomaren gospodar! Jaz služim svoj kruh z vožnjo in nihče mi ne more nič očitati. Bil sem že pri „Narodu“ in pri vas: tako popravite, kakor je prav, jaz pa plačam, kolikor je treba.“

„Ampak vse ni bilo v redu“ pravimo mi, „to sami veste.“

„Kaj tisto,“ pravi. „Hlapec je šele tri tedne pri meni in ni navajen. Ampak zaradi tega ga ne dam preč, nak, ne dam ga, čeprav sem ob konja. Drugače je čisto reden človek, zadovoljen sem z njim. Kar se pa tiče konja, pa tako zapišite, da sem kupil kobilu, ki sem mislil, da ni breja, pa je breja, tako se bo z žrebcom poravnalo to, da sem ob konja. Tako napišite, ker jaz hodim k Bobenčku in tam govore o tem, kar čitajo, pa Bobenček tudi... Kar napišite, bom že plačal, kolikor velja.“

„Bomo že napisali.“ smo rekli, „ne velja nič, to je zastoj.“

Mož je bil s tem zadovoljen in je odšel. Čez čas se je vrnil:

„Pa tega ne pozabite,“ pravi, „da sem kobilu kupil, ki sem mislil, da ni breja, pa je breja, pa žrebca bo imela in se bo poravnalo, tako napišite, da ne bo Bobenček govoril...“

„Bomo, bomo,“ smo rekli, „ampak imeli smo prav, kakor smo poročali.“

„Kaj tisto, saj ne rečem. Naj bo, kakor hoče. Jaz sam škodo trpim, pa, kakor sem rekel...“ S tem je odšel. Mi pa smo mu želeli, da bi imel dve lepi žrebeti in da bi potem ne govorili o nerodnosti, ki se je zgodila.

Razne vesti.

* **Cena ženske lepote.** Neki ameriški jurist je potom raznih sodnijskih obsodb zložil posebno tabelo, iz katere se lahko sprevidi, koliko stanejo posamezni elementi ženske lepote. Neka gospodična Klara Bid-

oziru dobre veseloigre; ali pa treba zato uprizarjati najškandaloznejša zmašila?!

V nedeljah so pri nas navadno na repertoirju komična dela, v nedeljo pa pride v gledališče tudi tisto občinstvo, kateremu so med tednom vrata v Talijin hram zaprta: mesto da bi se tu uveljavile plemenite tendence, povzdigniti ta del publike na višji niveau, nuditi mu primerne, vesele, dostojne hrane, se to ljudstvo večkrat direktno — demoralizuje.

Očitanje neznanega mi gospoda, da odklanjam vse, kar diši po komiki, po gorenjih izvajanjih zavračam in je do tega paralogizma zapeljalo g. člankarja le njegovo v žolč pomočeno pero. Temu napačnemu sklepu in vsled njega nastali ogorčeni indignaciji g. nadkritika nad mano dolgujejo svoj postanek tudi tisti diverzni komplimenti, katere je izlil skrivnostni stalni obiskovalec na mojo ubogo glavo. Quo confugerem, quo me vertam?

Svoje stališče glede tistih očitanj, ki so se nanašala name sem s tem precizoval. Napadam na druge naj odgovarjajo oni drugi sami.

Slavko Naglič.

dow je vsled trhljivosti vagonovskih vrat padla na tir in si pri tem poškodovala glavo. Morala se je dati operirati in obnem ostrici svoje lepe lase. Ko je ozdravela, je tožila železniško upravo za odškodnino 40.000 mark. Njen zastopnik je na vse mogoče načine dokazoval, da je vsled tega, ker si je morala pustiti ostrici lase, izgubila prejšnjo lepoto, katere se ne bo več povrnila. In sodišče ji je v resnici priznalo 10.000 mark. — Neka gospodična Florence Eldev iz Filadelfije je zahtevala radi tega, ker jo je nekdo ranil na obrazu, in ji s tem pokvaril bivšo lepoto njenega obraza, 15.000 kron, kar ji je sodišče tudi priznalo. — Manj sreče je imela Mary Brill, kateri so porotniki priznali za slične nepravilne samo 5000 K. — Ema Regling je vsled padca izgubila dva prsta na levi roki in dobila zato 3000 K, ker je njen zastopnik dokazoval, da nesrečnica vsled te nezgode ne bo mogla nikdar nositi poročne prstane. Iz tega se razvidi, da ameriško sodišče najvišje ceni ženske lase in lice, dočim za oči, nos, prste, usta in zobe ne dovoli niti polovice zahtevane vsote.

*** Govoreča ura.** V Bernu je v Švici, središču urarske umetnosti, so izumili sedaj uro, ki ne bije, ampak popolnoma razločno govori. Gre se za enostavno kombinacijo ure in fonografa. Fonograf se namreč vsake četrt ure v uri premakne in natančno s popolnoma človeškim glasom naznani čas. Ponoči pa se fonograf, če treba, tudi lahko odstrani iz ure. Nove ure so tako imenitno izdelane, da misli vsakdo, da sliši v resnici človeški glas.

*** Kočijaž, ki je eno leto dolgo čakal.** Časopis „Alfieri“ poroča sledečo zanimivo anekdoto: „Nekega dne je odpeljal neki kočijaž g. Viljema Picardillyja v ladjedelnico Brighton, kjer je isti hotel ogledati svojo novo ladjo. Ko sta došla na lice mesta, je Picardilly odšel na krov svojega parnika, izvoščku pa ukazal, naj počaka. A naenkrat zapazi slednji, da se je Picardilly odpeljal. Kaj naj sedaj stori? Sklenil je, da ga hoče na vsak način počakati, pa naj bo kakor hoče. Čakal je prvi dan, drugi dan, a gospoda še ni bilo. Vsled tega je napravil zase, za voz in za konja nekak šotor. Eno leto je že preteklo in kočijaž je še vedno čakal s piščalko v ustih in bičem v roki na kočiji. Kar zapazi nekega dne zgodaj zjutraj jadрати po morju velik parnik. Picardilly se je vrnil iz svojega potovanja okolu sveta. Prvi človek, katerega je zapazil v Brightonu, je bil kočijaž, kateremu je naročil, naj ga počaka. Toda Picardilly se ni popolnoma nič začudil, ampak je stopil čisto navadno k njemu, ga pozdravil in rekel: „Koliko dolgujem?“ — „5000 K,“ je bil kratek odgovor kočijaža. Picardilly je segel v žep in mu izplačal. Nato se je vsedel v voz in odpeljal domov. Ko je nato hotel oditi v hišo, ga izvošček ustavi in pravi: „Stojte, še štiri krone za to vožnjo,“ kar mu je Picardilly tudi izplačal. — Ni treba, da bi bila ta zgodba resnična, ampak zelo značilna pa je vsekakor.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Masaryk o svojih razkritjih.

Praga, 22. novembra. V današnji seji čeških realistov je govoril poslanec profesor Masaryk o Vasičevi aferi. Pokazal je različne dokumente, med drugim pisma dragomana Svetošovskega in drugih uradnikov avstrijskega poslaništva v Beogradu. Izjavil pa je, da ima še druge dokaze, katerih še noče sedaj objaviti, ker še ni prava prilika. Izjavil je, da bo prišel čas, ko bo dokazal grofu Aehrenthalu z natančnimi dokazi, da so ga goljufali njegovi lastni uradniki.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 22. novembra. V današnji seji ogrske zbornice se je nadaljevala debata o reformi civilnega pravnega reda. Poslanci Kossuthove in Justhove stranke so izjavili, da bodo nastopili proti idemniteti. Kar se tiče bančnega vprašanja, pa bodo glasovali za vladno predlogo šele tedaj, ko bo predložena parlamentu.

Pogreb grofa Tolstega.

Varšava, 22. novembra. Danes ob 3. uri se je vršil pogreb slavnega ruskega pesnika, pisatelja in filozofa, grofa Leva Nikolajeviča Tolstega. Krsto so nesli njegovi sinovi in kmetje. Pri pogrebu ni bilo navzočega niti enega duhovnika. V spremstvu je bilo nad 20.000 kmetov iz vseh strani. Na grobu ni govoril nihče. Vendar je na tisoče ljudstva tem slavnostnejše pelo koralno himno: Večnaja pamjat. Ko so truplo največjega ljubljence ruskega naroda položili v grob, so se vsule nanj cvetlice, kakor toča. Daleč naokolu so ležale po tleh cvetke, ljudstvo pa je ob odprtem grobu glasno jokalo. Za duhovnike se pa sploh nihče niti zmenil ni.

Astapovo, 22. novembra. Vodstvo železniške postaje v Astapovem je sklenilo, vzditi na kolodvoru spominsko ploščo s sledečim napisom: V tem mestu je umrl slaven ruski pisatelj in filozof, grof Lev Nikolajevič Tolstoj.

Spominski kip vitezu Javorskemu v avstrijski državni zbornici.

Dunaj, 22. novembra. Danes so v avstrijski državni zbornici postavili kip bivšega predsednika „Poljskega kluba“, viteza Javorskega, ki ga je izdelal poljski kipar Levandowski.

Sasanov, definitivno ruski minister za zunanje zadeve.

Petrograd, 22. novembra. Sasanov je definitivno imenovan ruskim ministrom za zunanje zadeve.

Potni list za Turčijo.

Carigrad, 22. novembra. V današnji seji turške zbornice je prišlo do zelo burne debate, ker se je izkazilo, da zadnje glasovanje glede potnega lista za Turčijo ni bilo pravilno. Pri zopetnem glasovanju je bil sprejet predlog, da za potovanje po Turčiji ni treba imeti nikakega potnega lista.

Češki deželni zbor odgođen.

Praga, 22. novembra. Češki deželni zbor je bil danes odgođen. Vendar v parlamentarnih krogih pričakujejo, da se bodo pogajanja kljub temu nadaljevala in sicer za časa zasedanja državnega zbora.

Odgoditev hrvatskega sabora.

Zagreb, 22. novembra. Danes ob 11. uri dopoldne se je pričela prva seja hrvatskega sabora. Predsedoval je zopet starosta poslanec Barčić. Poslanec Stjepan Radić je protestiral proti govoru grofa Khuen-Hedervarya o hrvatski politiki v državnem zboru. Poslanec Pavelić je vprašal predsednika, ali so vesti, da bo hrvatski sabor takoj po prvi seji odgođen, resnične. Predsednik je odgovoril, da ne ve o tem ničesar, da pa že v naprej protestira proti takemu koraku. Nato je stopil v dvorano ban Tomašić, ki je prebral kraljevski reskript, ki trdi, da čakajo hrvatski sabor zelo velike naloge. Tako reorganiziranje pravosodja, reforma civilnopravnega in kazenskega reda. Nato je naznanil, da je hrvatski sabor na nedoločen čas odgođen. Opozicijske stranke so banov govor neoprestano spremljevale s klici: „Živel hrvatski sabor!“ „Abzug ogrski eksponent!“

Odsek za reformo poslovnika.

Dunaj, 22. novembra. Odsek za reformo avstrijskega poslovnika je sklican za 25. novembra.

Zdravje prestolonaslednika Aleksandra.

Beograd, 22. novembra. Srbski prestolonaslednik Aleksander je že popolnoma okreval. Med ljudstvom vlada radi tega velikansko veselje.

Bolezen belgijske kraljice.

Bruselj, 22. novembra. Bolezen belgijske kraljice je zelo opasna. Bati se je najhujšega. Zdravniki trdijo, da je kraljica obolela na zelo akutni tuberkulozi.

Tabak za Avstrijo.

Bukarešt, 22. novembra. Avstrijska vlada je sklenila z Rumunijo pogodbo, po kateri ji slednja za 1. 1911. preskrbi en milijon kilogramov tabaka. Za naslednjih 15 let pa vsako leto dva milijona.

Justifikacija dr. Crippna.

London, 22. novembra. Ker je kralj odbil milostno prošnjo, bodo obesili dr. Crippna že jutri. Dr. Crippen je zapustil vse svoje premoženje gdč. le Neve.

Dr. Ernst Haeckel izstopil iz protestantske vere.

Jena, 22. novembra. Dr. Ernst Haeckel je izstopil iz protestantske vere. Kot vzrok je navedel, da protestira proti temu, da še sedaj ni izpeljana ločitev cerkve od države in šole. Dalje je izjavil, da pomeni njegov izstop protest proti prisilni vzgoji k religiozni hinavščini. Obenem pa hoče zavezati tudi jezike vsem klerikalnim in konservativnim časopisom, ki ga neprestano napadajo radi njegovih znanstvenih spisov.

Lastnik in glavni urednik: Milan Plut.
Odgovorni urednik: Pavel Jeločnik.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Pismenim vprašanjem je priložit znamko 20 vln. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Popolnoma ohranjen Puchov motor 3 1/2 PH. se ceno proda ali zamenja za lažjega. Kje pove inseratni biro „Jutra“. 394/10-7

Mobilna soba, eventuelno z oskrbo, se odda v villi pod Rožnikom, Večna pot 3. 406/3-1

KORESPONDENCA.

Mlada, inteligentna gospica, želi v svrhu ženitve korespondirati z inteligentnim gospodom. Dopisi s sliko pod šifro „Rožica“ na inseratni biro „Jutra“. 405/1-1

POZIV.

Dotičnega gospoda, ki mi je poslal v nedeljo, dne 20. t. m. moj izgubljeni tovarni list od tvrdke bratov Vogel z Dunaja, pozivljam, naj mi naznani svoje ime in natančno stanovanje, ker sem mu jaz pripravljen dati zelo častno nagrado. Sklenil bi ž njim tudi rad kupčijo radi imenovanega predmeta. Obljubil mi je, da izvem več v „Jutra“. Ker pa stvar nujno potrebujem, oglašam se tem potom sam in mislim, da dotični gospod, ki pravi, da je moj odjemalec, ne bo tak strahopetec, da bi se ne oglasil. Dolžan sem mu tudi dve znamki po 10 vinarjev, kateri je prilepil na pismo.

I. VRTAČNIK
Karlovška cesta 30.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10-1
Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Uradnik

išče 1200 K privatnega posojila proti dobremu obrestovanju.
Ponudbe sprejema inseratni biro „Jutra“.

Stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo, drvarnico, kletjo, vrtom in podstrešjem se odda za februarjev termin na Rimske cesti št. 17.

Danes, dne 23. novembra
se vrši

v „Narodni kavarni“ KONCERT

„Salonskega orkestra“

Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožčeva c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Sporod od 23. nove mbra do 25. novembra.

Slavnosti v Bengasiju (Indija). (Zanimiv posnetek).

Promenade in spomeniki v Pontinskih močvirjih na Italijanskem. (Prekrasen naraven posnetek).

Prihodnost v milnih mehurčkih. (Fantazija).

Vojakove žrtve. (Drama).

Karel na oceanskem parniku. (Komično).

Dodatek ob 7. in pol 9. uri zvečer:

Atalija. (V barvah, drama).

Tifija električna baterija. (Jako komično).

Vsak ponedeljek in petek koncertuje od 6. do 10. ure slavna Slov. Filharmonija.

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanjosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajljanje in ponikanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in ceno izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta št. 9.

... Ceniki na željo brezplačno. ...

PI? IKO PO?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PI? IKO PO?
H. SUTTNER Ljubljana, Mestni trg. !! Lastna tovarna ur v Svici. !!		
PI? IKO PO?	Tovarniška varstvena znamka: „IKO“.	PI? IKO PO?

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšje sredstvo. 5 kg franko K 4.—.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Opozarja se na sezono kranjskih klobas

odlikovanih na razstavi v Parizu leta 1904. Razpošiljam velike kranjske klobase od prstnih prašičev po 40 v komad proti povzetju. V zalogi imam tudi vsakovrstne v mojo stroko spadajoče mesnine. Za obilen poset se priporoča

Fran Golob
mesar in prekajevalec Spod. Šiška pri Ljubljani.

Največja zaloga čevljev

domačega izdelka.

I. KEBER,
Ljubljana, Stari trg št. 9.
Na debelo in na drobno. Najnižje cene. Vzorci na zahtevanje.

Velika zaloga trboveljskega premoga

v kosih (Stückkohle) in orehovnika (Nusskohle) oddaja in sicer vsako množino od 50 kg naprej do celega vagona. Dobivajo se tudi

briketi in cepljena drva

na sežnje in metre. — Vsako množino briketov premoga, drv ali pa briketov dostavljam franco na dom. — Za mnogobrojna cenjena naročila se priporočam s spoštovanjem

IVANA TREO.
Cesta na Rudolfovo železnico. Številka telefona 274.

Český hostinec v Terstu

Alla Meridionale

Češka gostilna v Trstu

Miklavž pride!	Miklavž pride!	Miklavž pride!
	Priporočam slav. občinstvu in cenjenim trgovcem na deželi za nakup	
	miklavževine svojo veliko zalogo raznovrstnih	
	otroških igrač, dalje tudi pleteno (triko) perilo za otroke, ženske in moške v različnih kakovostih, po najnižjih cenah.	
	LUD. DOLENC, Prešernova ulica 10-14 nasproti „Mestne hranilnice“.	
Miklavž pride!		

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.
se priporoča za vsa dekoracijska in
tapetniška dela. Divani, otomani, mo-
droci se izdelujejo po najnižji ceni.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6
priporoča svojo veliko izbiro

**damskih in otroških klobukov,
športnih kap in vseh v to stroko
spadajočih predmetov.**

Popravila, točno in ceno.

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK

Najboljše pokrivanje streh.
Generalni zastop: V. Janach & Comp., Trst.

Glavna zaloga:

T. KORN, Ljubljana.

Vinski sodi

novi iz slavonskega hrastovega
lesa, izparjeni in ovinjeni

od 56 do 65 litrov

100 120

150 180

200 250

250 800

se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.

v Ljubljani, poleg pivovarne
„Union“.

Edino zastopstvo in zaloga
„Prve hrv. tvornice sodov“ v
Novski.

Kupujte „JUTRO“!

Izvod samo 4 vinarje.

Sode iz belega hrastovega
lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrasto-
vega lesa, močne, trpežne, po-
polnoma nove iz tovarne špirita
za fini špirit in za vino priprav-
ljeni, za vsako vino izborni, takoj
rabljivi za kar se jamči, odda v
velikosti po 300, 400, 500, 600,
700 do 1000 litrov držeče, na
zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali
manjše po prav solidni nizki ceni

IV. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne
točna postrežba

„Mayola“

Chevreaux-svetla-krema
za čevlje vseh vrst usnja!

Mayola je voščeno-oljnata krema;
Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši;
Mayola se svetli takoj brez truda;
Mayola konservira vsako usnje;
Mayola ga naredi nepremočljivega;
Mayola svetlobo drži dolgo;
Mayola je zjamčeno prosta kislin;
Mayola omehča najtrše usnje in ga
ohrani mehkega;

Mayola je najcenejša krema;
Mayola se namaže nalahko na čevlj, se z
mehko krtačo krtači in z volneno
cunjno odrgne. Vsploh Vas iz-
nenadi;

Mayola se dobi v vsaki trgovini;
Mayola je varstveno zavarovana;
Mayola se izdeluje edino v kemični tovarni

RUDOLF MAYER, kemik

Asch (Češko).

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

FRANC FUCHS

Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse št. 135.

Zimsko perilo

bluze, spodnja krila, hišne
halje, nočne čevlje itd.

vse v največji izberi in najboljši kakovosti
v modni in športni trgovini

P. Magdič, Ljubljana,

nasproti glavne
pošte

Slovenci! Spominjajte se prekoristne
družbe sv. Cirila in Metoda!

Zaradi ogromne zaloge

priporoča

pod lastno ceno

**zalogo storjenih oblek
in konfekcijo za dame**

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIČ,**

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:

Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

Ustanovljena 1. 1882. — Telefon št. 185.

Poštarne hranilnice na račun št. 828.405

Ogrska poštarne hranilnice št. 19.864

**Kmetiska posojilnica
ljublanske okolice**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana, Dunajska cesta 18
v astnem združnem domu

je imela koncem leta 1909 denarnega
prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja
K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge

po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega pla-
čuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000. Rezervni zaklad K 400.000.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % a 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije;
na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohoštju in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, požar in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih
sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron.
Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Dolžniška glavica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.